

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 23. septembar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 23. septembra 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA IZDAVANJE NALOGA *SUBPOENA*
MILANU TUPAJIĆU**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za izdavanje naloga *subpoena* Milanu Tupajiću, s povjerljivim dodacima A, B i C" (dalje u tekstu: Zahtjev), koji je 8. septembra 2011. na povjerljivoj osnovi¹ podnijelo Tužilaštvo i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i argumentacija

1. Tužilaštvo u Zahtjevu od Pretresnog vijeća traži da izda kako nalog *subpoena* upućen svjedoku Milanu Tupajiću (dalje u tekstu: svjedok) u svrhu njegovog pristupanja radi usmenog svjedočenja u ovom predmetu 3. oktobra 2011.,² tako i prateći nalog vlastima Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: BiH) da pruže pomoć u vezi s uručanjem naloga *subpoena* svjedoku.³

2. Tužilaštvo tvrdi da će očekivani iskaz svjedoka suštinski pomoći njegov dokazni postupak.⁴ Svjedok je bio predsjednik Skupštine opštine Sokolac, a 1992. godine je postao predsjednik Kriznog štaba u Sokocu.⁵ Od njega se očekuje da svjedoči o komunikacijama i provođenju politike između opštinskog nivoa i rukovodstva bosanskih Srba, zločinima počinjenim nad nesrbima i položaju vlasti optuženog u SDS-u i u Republici Srpskoj.⁶ Po mišljenju tužilaštva, iskaz ovog svjedoka je relevantan za krivičnu odgovornost optuženog za krivična djela za koja se tereti u Trećoj izmijenjenoj optužnici (dalje u tekstu: Optužnica), a konkretno za tačke 1 i od 3 do 8 Optužnice.⁷

3. Tužilaštvo tvrdi da je u razumnoj mjeri nastojalo da obezbijedi saradnju svjedoka i da u tome nije uspjelo. Svjedok je u više navrata telefonom obavijestio tužilaštvo da nije voljan da pristupi kao svjedok u ovom predmetu, iz razloga navedenih u Zahtjevu i Dodatku A.⁸ Međutim, svjedok je naveo da bi bio spreman da svjedoči ako bi na to bio obavezan.⁹

¹Tužilaštvo navodi da su Zahtjev i Dodaci podneseni na povjerljivoj osnovi s obzirom na prirodu zahtjeva i činjenicu da oni sadrže pojedinosti o trenutnom mjestu boravka svjedoka. Zahtjev, fusnota 1.

²Zahtjev, par. 1, 9.

³Zahtjev, par. 9.

⁴Zahtjev, par. 4.

⁵Zahtjev, par. 5.

⁶Zahtjev, par. 5.

⁷Zahtjev, par. 4.

⁸Zahtjev, par. 7.

⁹Zahtjev, Dodatak A, par. 4.

Tužilaštvo stoga tvrdi da je izdavanje naloga *subpoena* potrebno kako bi se obezbijedilo da svjedok svjedoči predviđenog datuma.¹⁰

4. Pravni savjetnik optuženog je 19. septembra 2011. obavijestio Vijeće da optuženi neće dostaviti odgovor na Zahtjev.¹¹

Mjerodavno pravo

5. Pravilo 54 Pravilnika predviđa da pretresno vijeće može izdavati naloge *subpoena* "koji su potrebni za vršenje istrage ili pripremu i vođenje suđenja". Nalog *subpoena* se smatra "potrebim" u smislu pravila 54 ukoliko je pokazana legitimna forenzička svrha za pribavljanje informacija:

Podnosilac zahtjeva za izdavanje naloga *subpoena* [prije ili tokom suđenja bi morao] dokazati da postoje razumne osnove za vjerovanje [da postoje dobri izgledi] da će potencijalni svjedok pružiti informacije koje će suštinski pomoći podnosiocu zahtjeva u pogledu jasno navedenih pitanja na predstojećem suđenju.¹²

6. Da bi se ispunio ovaj uslov, može se ukazati potreba da podnosilac zahtjeva predoči informacije o određenim faktorima kao što su položaj koji je potencijalni svjedok zauzimao u vezi s događajima o kojima je riječ, odnose koji su eventualno postojali između svjedoka i optuženog, svaku mogućnost koju je svjedok imao da posmatra ili da sazna za te događaje, te svaku izjavu koju je svjedok dao tužilaštvu i drugim licima u vezi s njima.¹³

7. Čak i ako se vijeće uvjeri da je podnosilac zahtjeva ispunio uslov legitimne forenzičke svrhe, izdavanje naloga *subpoena* može biti neprimjereno ako se do traženih informacija može doći na drugi način.¹⁴ Najzad, podnosilac zahtjeva mora pokazati da je učinio razumne pokušaje da obezbijedi dobrovoljnu saradnju potencijalnog svjedoka i da u tome nije bio uspješan.¹⁵

¹⁰ Zahtjev, par. 8.

¹¹ Pretres, T. 19072 (19. septembar 2011.).

¹² *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-AR73, Odluka u vezi s izdavanjem naloga *subpoena*, 21. juni 2004. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Halilović*), par. 6; *Tužilac protiv Krstića*, predmet br. IT-98-33-A, Odluka po molbi da se izdaju subpoenae, 1. juli 2003. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krstić*), par. 10 (citati izostavljeni); *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtevu dodeljenih branilaca da Tony Blair i Gerhard Schröder svedoče i da se s njima pre svedočenja obavi razgovor, 9. decembar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*), par. 38.

¹³ Odluka u predmetu *Halilović*, par. 6; Odluka u predmetu *Krstić*, par. 11; Odluka u predmetu *Milošević*, par. 40.

¹⁴ Odluka u predmetu *Halilović*, par. 7; Odluka u predmetu *Milošević*, par. 41.

¹⁵ *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za izdavanje naloga *subpoena ad testificandum*, 11. februar 2009., par. 7; *Tužilac protiv Simbe*, predmet br. ICTR-01-76-T, Odluka po zahtjevu odbrane za izdavanje naloga *subpoena* za svjedoka SHB, 7. februar 2005., par. 3.

8. Nalozi *subpoena* ne smiju se donositi olako budući da njihovo izdavanje za sobom povlači upotrebu prisilnih mjera i može dovesti do nametanja krivičnih sankcija.¹⁶ Diskreciona ocjena pretresnog vijeća je stoga neophodna kako bi se osiguralo da se mehanizam naloga *subpoena* ne zloupotrebljava kao dio procesne taktike.¹⁷

9. U vezi sa saradnjom relevantnih država, član 29 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) obavezuje države da "moraju saradivati s Međunarodnim sudom u istrazi i krivičnom gonjenju osoba optuženih da su počinile teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava". Član 29, stav 2, predviđa da ova obaveza uključuje konkretnu dužnost država da "moraju bez nepotrebnog odgađanja udovoljiti svakom zahtjevu za pomoć ili nalogu koji je izdalo pretresno vijeće, što, između ostalog, uključuje (a) utvrđivanje identiteta i pronalaženje osoba (b) uzimanje iskaza i dostavu dokaza, (c) uručenje dokumenata; (d) hapšenje ili pritvaranje osoba [...]".

III. Diskusija

10. Nakon što je razmotrilo sažetak očekivanog iskaza svjedoka predložen u Zahtjevu, Vijeće se uvjerilo da je on nesumnjivo relevantan za jedan broj pitanja u dokaznom postupku tužilaštva. Svjedok će svjedočiti o prilikama na Sokocu i zločinima koji su tamo počinjeni nad nersrpskim civilima. Kao predsjednik Skupštine opštine Sokolac i kasnije kao predsjednik Kriznog štaba u Sokocu, svjedok će svjedočiti o komunikacijama između rukovodstva bosanskih Srba i opština, sa posebnim naglaskom na rad Kriznog štaba u Sokocu. Vijeće se stoga uvjerilo da postoje dobri izgledi da će njegovo svjedočenje suštinski pomoći tužilaštvu u izvođenju dokaza u vezi s tim jasno identifikovanim pitanjima i da je time ispunjen uslov legitimne forenzičke svrhe.

11. S obzirom na prirodu i obim predviđenog iskaza svjedoka, Vijeće se takođe uvjerilo da taj konkretni iskaz nije moguće obezbijediti drugim sredstvima. Kao bivši predsjednik Kriznog štaba u Sokocu, svjedok je u jedinstvenoj poziciji da svjedoči o uputstvima rukovodstva bosanskih Srba Kriznom štabu u opštini Sokolac i kasnijem provođenju tih uputstava. Nadalje, s obzirom na svoju ulogu u Kriznom štabu, svjedok će imati saznanja u vezi s položajem optuženog u rukovodstvu bosanskih Srba u odnosu na komunikacije s Kriznim štabom u Sokocu. Na osnovu informacija kojima trenutno raspolaže, Vijeće konstatuje da se ove informacije ne mogu pribaviti posredstvom drugih svjedoka.

¹⁶ Odluka u predmetu *Halilović*, par. 6; *Tužilac protiv Brđanina i Talića*, predmet br. IT-99-36-AR73.9, Odluka po interlokutornoj žalbi, 11. decembar 2002., par. 31.

12. Vijeće se takode uvjerilo da je tužilaštvo učinilo razumne pokušaje da obezbijedi dobrovoljnu saradnju svjedoka tako što je o tome s njim razgovaralo telefonom i obavijestilo ga da može zatražiti da mu se izda nalog *subpoena* kako bi ga se obavezalo da svjedoči i da je svjedok pokazao nespremnost da saraduje i svjedoči bez izdavanja naloga *subpoena*.¹⁸

13. Vijeće stoga konstatuje da je potrebno da izda nalog *subpoena* kojim će svjedoka obavezati da svjedoči u ovom postupku. Pored toga, uzimajući u obzir da svjedok ne podliježe zaštitnim mjerama i da Zahtjev ne sadrži nikakve informacije kojima se otkriva trenutno mjesto njegovog boravka, Vijeće konstatuje da Zahtjev može biti preklasifikovan u javni dokument uz očuvanje povjerljivosti dodataka A, B i C.

---

¹⁷ Odluka u predmetu *Halilović*, par. 6, 10.

¹⁸ Zahtjev, Povjerljivi dodatak A, par. 6.

IV. Dispozitiv

14. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu člana 29 Statuta i pravila 54 Pravilnika, Pretresno vijeće ovim **ODOBRAVA** Zahtjev i:

- a. **NALAŽE** Sekretarijatu Međunarodnog suda da preduzme razumno potrebne korake kako bi se obezbijedilo da nalog *subpoena* i nalog Vladi Bosne i Hercegovine u vezi s ovim pitanjem budu neodložno proslijeđeni Vladi Bosne i Hercegovine;
- b. **TRAŽI** od Službe za žrtve i svjedoke Međunarodnog suda da pruži svu potrebnu pomoć u provođenju ove Odluke; i
- c. **TRAŽI** od Sekretarijata Međunarodnog suda da preklasifikuje Zahtjev u javni dokument uz očuvanje povjerljivosti dodataka A, B i C.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 23. septembra 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]